

Vår saksbehandlerTania Wåge Leporowski, tle@standard.no
tlf. 92640922Olje- og energidepartementet
postmottak@oed.dep.no**Vår dato**
2023-11-03**Vår ref.**
TWL**Deres dato**
2023-10-10**Deres ref.**
Lars Christian Sæther

Innspill – stortingsmelding om flom og skred | Standard Norge

Standard Norge viser til og takker for invitasjon til innspillsmøte 27. oktober i forbindelse med arbeidet med en ny stortingsmelding om flom og skred. Dette er vår utfyllende skriftlige tilbakemelding.

Mer ekstremt vær er en følge av klimaendringene. 210.000 bygninger i Norge trenger sikring mot flom og skred, ifølge analyser fra NVE. Det vil koste 85 milliarder kroner for å sikre alle bygg mot skred i bratt terreng, kvikkleireskred, flom og erosjon på samme måte som ny bebyggelse blir sikret. Det utgjør om lag 10 prosent av Norges bebyggelse.

Standard Norge ønsker med dette innspillet å henlede oppmerksomheten til pågående standardiseringsarbeid og etablerte standarder som er og vil kunne bli en del av virkemiddelapparatet for å redusere effekten av et hardere klima som vil påvirke mengden og omfang av flom og ras, og også påpeke behov for utvikling av nye standarder. Vi mener dette er viktig at adresseres i en stortingsmelding om flom og skred.

Standardiseringsarbeid og Standard Norges bidrag

Standard Norge er en privat, uavhengig, non-profit medlemsorganisasjon som fastsetter og utgir Norsk Standard, og utvikler og forvalter standarder i Norge.

Standard Norges samfunnsoppdrag er å utvikle og fastsette standarder til nytte og økt verdiskaping for samfunnet. I tillegg til utvikling av Norsk Standard representerer vi også norske interesser i den internasjonale standardiseringsorganisasjonen ISO og den europeiske standardiseringsorganisasjonen CEN. Denne posisjonen gjør at vi har en unik mulighet til å sikre at utviklingsarbeid og bruk av standarder ses i sammenheng både nasjonalt og internasjonalt.

Standardisering sikrer at prosesser foregår og produkter tilvirkes i henhold til kontinuerlige oppdaterte forskningsresultater og annen kunnskap om beste praksis innenfor et område. Når forskning innpasses i en standard, gjøres den anvendelig for praktisk næringsvirksomhet, og kunnskapen kan få et stort nedslagsfelt.

Kunnskapsproduksjon er ressurskrevende, og det er hensiktsmessig at det blir gjort tilgjengelig og gjenbrukt gjennom standardisering. Standarder utvikles av interessenter som ønsker felles spilleregler, og er en transparent og demokratisk prosess tuftet på konsensus. Komiteene skal ha en bred og balansert sammensetning, som næringsliv, myndigheter, forbrukere, academia og forskning og frivillige organisasjoner blant annet.

Grep for å sikre at samfunnet er bedre rustet i møte med fremtidige hendelser

Det er et behov for å harmonisere begrepsbruken og det bør være et konkret tiltak i stortingsmeldingen å prioritere å utvikle en terminologistandard innen dette feltet. Standard Norge eier og forvalter Norges største termbase for fagterminologi. Denne anbefales brukt av aktører på tvers av sektorer. Nytt terminologiarbeid kan berike basen med nye termer. Se <https://termbasen.standard.no/>. Det oppfordres også til å bruke denne basen til oppslag for å finne eksisterende fagterminologi med definisjoner.

Det er allerede utarbeidet standarder som eksempelvis på Blågrønn faktor (BGF, NS 3845), som er et verktøy for kommuner som ønsker å stille krav til bruk av overvannsløsninger som et tiltak for å håndtere overvann lokalt og forebygge flomproblematikk. Metoden sikrer forutsigbarhet for utbygger mht. krav til uterom og bebyggelse når det gjelder vannhåndtering, vegetasjon og biodiversitet i byggesaksprosjekter.

Risikokartlegging, og katastrofehandtering er viktige områder som krever samarbeide og koordinering mellom mange ulike etater, som helsevesen, militæret og nødetatene. For at dette skal fungere er det viktig med systemer og løsninger som snakker sammen på tvers av organisasjoner, men også nasjoner. På dette området finnes det allerede mange internasjonale standarder og utvikling og revisjon pågår kontinuerlig. Standardene har en unik rolle for å harmonisere informasjon for å sikre utveksling på tvers av systemer og organisasjoner. Det oppfordres både å vise til benyttelse av disse standardene og å delta i arbeide med utviklingen.

Bevaring og restaurering av natur er viktig for å redusere flom. Det er viktig at tiltak mot flom ikke skader natur (ref. til FNs Naturavtale). Det finnes få konkrete standarder på dette, men vi ser at det her kan utarbeides for eksempel enkle standarder eller tekniske spesifikasjoner for ulike metoder eller prosesser som baserer seg på mindre inngrep for flomsikring og tilbakeføring av natur. Det er et potensiale for å utrede og standardisere naturlige tiltak i terrenget som f.eks. kvistdammer og regnbed.

På mange områder som er viktig for å være klimarobuste er allerede god standardisert. Dette inkluderer konstruksjonsteknikk (miljølaster, geoteknikk og prosjektering), avrenning og generell sikring av bygg og anlegg. Etter hvert som de forventede påkjenningene til bygg og anlegg endres som følge av klimaendringer vil det være aktuelt å revidere disse standardene og utrede behov for ytterligere standardisering på disse områdene.

For å kunne gjøre gode beslutninger på arealplanlegging og regulering, er det behov for tilgang på standardisert og kvalitetssikret data om jordsmonn, kvikkleireforekomster og statistiske data om nedbør. Standard Norge foreslår at det sees på hvordan denne informasjonen kan gjøres mest mulig tilgjengelig for brukerne, gjennom for eksempel digitale kart.

Postadresse

Standard Norge
Postboks 242
1326 Lysaker

E-post

info@standard.no

Telefon

67 83 86 00

Organisasjonsnummer

985 942 897

www.standard.no

Vår saksbehandler

Tania Wåge Leporowski, tle@standard.no
tlf. 92640922

Det er viktig å ta hensyn til lokale forhold og behov når man utarbeider en stortingsmelding om flom og skred. Derfor bør meldingen bygge på grundige analyser og konsultasjoner med lokale myndigheter, eksperter og interessenter. Det er også sterkt ønskelig å samordne ulike regelverk, veiledninger og standarder, slik at planleggere, beslutningstagere og prosjekterende lettere kan orientere seg om hvilke regler som gjelder i ulike situasjoner og eventuelle prioriteringer mellom ulike krav. Standard Norges komiteers arbeide skal være en samlende arena for kunnskap fra mange bransjer og typer aktører og vi bistår gjerne i dette arbeidet.

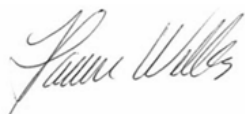
Standard Norge er forpliktet til å utvikle standarder som fremmer samfunnets interesser og verdiskapning. I denne sammenhengen må vi sikre at standardene også tar hensyn til klimatilpasning, flom- og rassikring. Vårt samfunnsoppdrag inkluderer å utvikle standarder som fremmer sikkerheten til alle borgere og bidrar til en bærekraftig fremtid. Vi jobber med ulike myndigheter slik at standarder kan være komplementerende til regelverket. Et eksempel er samarbeidet med Direktoratet for Byggkvalitet (Dibk) og TEK 17 referansestandarder.

I Europakommisjonens arbeidsprogram for standardisering for 2023 er det varslet en kommende forespørsel om revisjon av standarder for mer klimarobust infrastruktur. Vi ser stor interesse for dette kommende arbeidet blant norske myndighetsaktører.

Vi anerkjenner at klimakrise, flom og rassikring er viktige utfordringer som krever økt samarbeid og oppdaterte standarder. I tillegg vil det være et stort behov for kompetanseoppbyggende tiltak, for alle med ansvar for planlegging, regulering, prosjektering og bygging samt ansvarlige myndigheter og forvaltning. Standard Norge utvikler og holder kurs som en del av vår forvaltning av og spredning av innholdet i standardene for å heve kompetansen på ulike fagfelt.

Standard Norge kan gjerne gi utfyllende kommentarer i et eget møte med departementet.

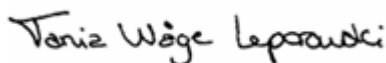
Vennlig hilsen,

Hanne G Wells

Direktør Bygg, Anlegg og kontrakter

Og

Tania Wåge Leporowski

Leder markedsutvikling Konstruksjoner og byggevarer

Postadresse

Standard Norge
Postboks 242
1326 Lysaker

E-post

info@standard.no

Telefon

67 83 86 00

Organisasjonsnummer

985 942 897

www.standard.no